

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 37PP/56/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3122010231
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marcela Kačmárová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2022:3122010231.1

Uznesenie

Okresný súd Trenčín senátom zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marcely Kačmárovej a prísediacich JUDr. Jany Markechovej a Bc. Kataríny Kubíkovej v trestnej veci odsúdeného R. Y., nar. XX.XX.XXXX v Q., trvale bytom V. XXXX/X, F. F. t. č. v Nemocnici pre obvinených a odsúdených a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Trenčín (ďalej len „NOO ÚVTOS Trenčín“), o návrhu odsúdeného na podmienne prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom v NOO ÚVTOS Trenčín dňa 25.04.2022, jednohlasne, takto

rozhodol:

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku s použitím § 66 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona sa návrh odsúdeného R. Y., nar. XX.XX.XXXX, o podmienne prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody z a m i e t a .

odôvodnenie:

Dňa 22.02.2022 bol súdu doručený návrh odsúdeného na podmienne prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, v ktorom uviedol, že rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5To/128/2019 zo dňa 19.11.2019 bol odsúdený k súhrnnému trestu odňatia slobody v trvaní 4 roky. Dňa 09.10.2021 mu podľa zákona uplynula doba, ktorá mu umožňuje podať žiadosť o podmienne prepustenie z výkonu trestu. Počas výkonu trestu sa choval slušne, plnil si všetky povinnosti a bol 1 x disciplinárne odmenený. Je dôchodca a jeho zdravotný stav sa veľmi zhoršil a od 03.07.2021 bol pripútaný na lôžku a na pokoji smrti a až teraz začína pomocou terapeuta robiť prvé samostatné kroky a vracat' sa k životu. Súčasťou rozsudku mu bola nariadená ústavná protialkoholická liečba, avšak kvôli jeho zlému zdravotnému stavu nie je možné, aby ju vo výkone trestu absolvoval. Po prepustení z výkonu trestu má zabezpečené bývanie u syna. Nakoľko je stále vo väzenskej nemocnici v Trenčíne, žiada, aby si Okresný súd vyžiadal posudok k jeho zdravotnému stavu, nakoľko ho ešte čaká operácia chrbtice.

Na rozhodnutie o podanom návrhu súd nariadil verejné zasadnutie, na ktorom súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi a výsluchom odsúdeného.

Odsúdený pri svojom výsluchu uviedol, že podal žiadosť predovšetkým z dôvodu zhoršenia jeho zdravotného stavu, má problémy s cukrovkou, má tuberkulózu a toho času má problémy s chrbticou a čaká ho operácia, z uvedených zdravotných dôvodov podal aj žiadosť o podmienne prepustenie. Chce sa ospravedlniť dvom poškodeným čo vykonal, hanbí sa za to a veľmi ho to mrzí.

Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi a to hodnotením odsúdeného z NOO a ÚV TOS Trenčín, skráteným výpisom klienta, odpisom registra trestov, rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 5T/47/2019 z 14.08.2019, uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 5T/47/2019 z 09.01.2020, rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5To/128/2019 z 19.11.2019, uznesením Okresného súdu Trenčín sp. zn. 1Nt/19/2021, nariadením výkonu trestu v trestnej veci Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 5T/47/2019, odpisom registra trestov z 08.03.2022, lustráciou Registra obyvateľov na odsúdeného, znaleckým posudkom na odsúdeného zo spisu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 5T/47/2019 vypracovaného znalcom Y. R. U., čestným prehlásením Y. Y.,

výpisom z Listu vlastníctva č. XXXX, z pripojeného spisu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 2Pp/15/2021 návrhom na podmienené prepustenie, uznesením Okresného súdu Trenčín sp. zn. 2Pp/15/2021 z 06.04.2021, uznesením Krajského súdu v Trenčín sp. zn. 2Tos/71/2021 z 03.06.2021, zrušením termínu verejného zasadnutia a späťvzatím návrhu na podmienené prepustenie.

Z vyžiadaného hodnotenia na odsúdeného od NOO ÚV TOS Trenčín, ktoré bolo súdu doručené dňa 04.03.2022 súd zistil, odsúdený je vdovec s ukončením stredným odborným vzdelaním bez maturity, pred výkonom trestu bol starobný dôchodca. Do výkonu väzby bol zo slobody predvedený dňa 10.02.2019 do ÚVV a ÚV TOS Banská Bystrica. V dodržiavaní interných noriem sa porušenia nevyskytli. Vo voľnom čase počúval rozhlasové vysielanie, hral spoločenské hry a zúčastňoval sa vychádzok. Kontakt s rodinou udržiaval formou korešpondencie, návštev a telefonovania. Pracovne zaradený nebol. Dňa 19.11.2019 na základe právoplatného rozhodnutia súdu začal v uvedenom ústave vykonávať trest. Do ÚV TOS Dubnica nad Váhom bol premiestnený dňa 28.01.2020. Po absolvovaní nástupného oddielu bol umiestnený do oddielu odsúdených s diferenciacnou skupinou B. Adaptácia na podmienky výkonu trestu prebehla bez problémov. Dňa 28.10.2021 bol premiestnený do Nemocnice pre obvinených a odsúdených a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Trenčín na ďalší výkon trestu v oddiele so zdravotným postihnutím F4. Pre pretrvávajúce zdravotné problémy je aktuálne hospitalizovaný na Oddelení neurológie a iných špecializovaných odborov. Správanie a vystupovanie odsúdeného je vo vzťahu k príslušníkom slušné, príkazy a nariadenia rešpektuje. Časový rozvrh dňa, ústavný poriadok, zásady čistoty a hygieny dodržiava bez nedostatkov. V kolektíve odsúdených je slušný a nekonfliktný. K svojej trestnej činnosti bol zo začiatku nekritický avšak pod vplyvom penitenciárneho zaobchádzania si uvedomil svoje chyby a v súčasnosti preukazuje kritický postoj k trestnej činnosti. Počas výkonu trestu bol jedenkrát disciplinárne odmenený, disciplinárne potrestaný nebol. V predchádzajúcich ústavoch vo voľnom čase čítal dostupné časopisy, knihy z ústavnej knižnice, sledoval televízne vysielanie, zúčastňoval sa aj vychádzok, spoločne organizovaných aktivít v sektore, pričom medzi jeho najobľúbenejšie aktivity patrili vedomostné kvízy a premietanie filmov. Momentálne je využívanie voľného času obmedzené pre pretrvávajúce zdravotné problémy, kvôli ktorým je prinútený ležať na lôžku. Menovaný nebol doteraz pracovne zaradený z dôvodu nedostatky pracovných príležitostí rešpektujúcich jeho zdravotné obmedzenia. Pravidelne sa zapájal do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného formou udržiavania čistoty a poriadku v príľahlých vonkajších priestoroch oddielu. Aktuálne nie je možné zo zdravotných dôvodov vykonávať žiadne z uvedených činností. Všetkými dostupnými formami udržiaval kontakt len so svojim synom Y.. Ich vzťahy sa javia byť vyrovnané a podporujúce. Z uvedeného hodnotenia vyplýva, že stanovené ciele programu zaobchádzania sa plnia. Diagnostickým nástrojom CRA bolo riziko recidívy trestnej činnosti vyhodnotené ako stredné, resocializačná prognóza je menej priaznivá. Vzhľadom na uvedené skutočnosti možno konštatovať, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie a odporúčam jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody s dohľadom.

Ďalej z dokazovania súd zistil, že odsúdený vykonáva trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 5T/47/2019 z 14.08.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5To/128/2019 z 19.11.2019, ktorým bol uznaný vinným v bode 1/ zo spáchania zločinu sexuálneho násillia podľa § 200 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona a v bode 2/ z pokračujúceho prečinu súlože medzi príbuznými podľa § 203 odsek 1 Trestného zákona v trvaní 7 rokov so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu minimálnym stupňom strázenia a ústavné ochranné protialkoholické liečenie. Odsúdený nastúpil na výkon trestu 09.02.2019, po započítaní väzby. 2/3 z uloženého trestov vykonal ku dňu 29.10.2021.

Zo znaleckého posudku vypracovaného znalcom MUDr. Jánom Vongrejom, znalcom z psychiatria a sexuológie súd zistil, že znalec u odsúdeného nezistil duševné ochorenia v pravom zmysle slova, zistil osobnosť s rysmi nezdržanlivosti a emočnej lability, čo je považované za trvalú poruchu osobnosti. Súčasne u odsúdeného zistil závislosť od alkoholu, pokročilý habituálny, návykový alkoholizmus, týmito poruchami odsúdený trpel v minulosti, v čase páchania trestnej činnosti a trpí ňou aj v čase vypracovávaní znaleckého posudku. Motivácia inkriminovaného činu odsúdeného vyplývala z jeho neliečenej závislosti od alkoholu, ako aj stavu prostej, simplexnej opilosti zistenej znalcom v čase páchania trestnej činnosti. Pobyt odsúdeného na slobode z dôvodu zistenej závislosti od alkoholu je relatívne nebezpečný. Znalec u odsúdeného zistil habituálny, návykový alkoholizmus v pokročilom štádiu, so stabilizovaným stereotypom, abstinenčnou symptomatickou po jeho vysadení, teda závislosť v pravom zmysle slova. Znalec zistil u odsúdeného závislosť od alkoholu v zmysle choroby. Znalec

považuje pobyt odsúdeného z psychiatrického hľadiska na slobode za relatívne nebezpečný a preto aj odporučil popri premeraných prevýchovných opatreniach uloženie aj ochrannej protialkoholickej liečby ústavnou formou.

Odsúdený bol celkovo doposiaľ jedenkrát súdne trestaný, vo výkone trestu je po prvýkrát.

Okresný prokurátor na verejnom zasadnutí uviedol, že navrhuje, aby súd návrh odsúdeného zamietol ako nedôvodný vzhľadom k povahe a charakteru spáchanej trestnej činnosti ako aj vzhľadom k tomu, že nariadené ochranné opatrenie doposiaľ nebolo vykonané.

Zástupca NOO a ÚV TOS Trenčín na verejnom zasadnutí uviedol, že od vypracovania hodnotenia nedošlo k žiadnym zmenám s tým, že naďalej odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok a odporúča jeho podmiennečné prepustenie s dohľadom. Odsúdený doposiaľ na výkon ústavného protialkoholického liečenia nenastúpil. Odsúdený aktuálne nie je schopný vykonať ústavné ochranné liečenie, nakoľko 10. mája má plánovaný chirurgický zákrok chrbtice. Záver hodnotenia zostáva nezmenený.

Predpokladom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok. Odsúdený musí mať vykonanú zákonom stanovenú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody (formálna podmienka), vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie (materiálna podmienka) a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t. j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy po jeho podmiennečnom prepustení (materiálna podmienka). Predpoklad pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, je nevyhnutným pre jeho podmiennečné prepustenie a musí pritom vyplývať z hodnotenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmiennečnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu. Pri rozhodovaní súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a to v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody.

Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že u odsúdeného bola splnená formálna podmienka na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (lehota na podanie návrhu o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody), avšak neboli u neho splnené obe podmienky materiálne (iba jedna), preto nie je jeho návrh s poukazom na § 66 odsek 1 Trestného zákona dôvodný.

Pokiaľ ide o splnenie formálnej podmienky, odsúdený už vykonal potrebnú pomernú časť z výmery uloženého trestu odňatia slobody, a to 2/3, lehota na podanie návrhu mu uplynula dňa 29.10.2021, preto formálna podmienka bola v uvedenom prípade splnená.

Čo sa týka druhej zákonnej (materiálnej) podmienky, že počas doterajšieho výkonu trestu preukazuje svoje polepšenie, a to schopnosťou viesť riadny život v podmienkach výkonu trestu, vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu odňatia slobody, tak sa v danom prípade táto podmienka bola splnená. Správanie odsúdeného bolo počas doterajšieho výkonu trestu bez nedostatkov. Odsúdený dodržiava interné predpisy, správanie vo vzťahu k príslušníkom je slušné, príkazy a nariadenia rešpektuje, rovnako rešpektuje časový rozvrh dňa, zásady čistoty a hygieny. K trestnej činnosti je aktuálne pod vplyvom penitenciárneho zaobchádzania kritický. V predchádzajúcom období trávil voľný čas zmysluplne, čítal knihy, časopisy, zúčastňoval sa vychádzok a spoločne organizovaných aktivít, vedomostných kvízov, filmov. Momentálne z dôvodu zdravotných problémov je trávenie voľného času obmedzené. Pracovne zaradený nebol z dôvodu jeho zdravotného obmedzenia. Stanovený program zaobchádzania odsúdený plní. Vzhľadom na uvedené správanie sa odsúdeného počas výkonu trestu súd konštatuje, že prvá materiálna podmienka v zmysle § 66 odsek 1 Trestného zákona bola v uvedenom prípade splnená.

Splnená však podľa názoru súdu nebola tretia z citovaných podmienok, t. j. dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného na slobode a neexistencia príliš veľkého rizika jeho recidívy. Vzhľadom na uvedené sa tak súd nestotožnil s hodnotením ústavu, ktorý odporučil odsúdeného podmiennečne prepustiť. Aj samotný ústav vyhodnotil riziko jeho zlyhania ako stredné a resocializačná prognóza ako menej priaznivá. Odsúdený bol odsúdený pre trestný čin proti ľudskej dôstojnosti.

Odsúdenému bolo rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 5T/47/2019 z 14.08.2019 okrem trestu uložené aj ochranné opatrenie a to konkrétne ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou. Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že odsúdený uložené ochranné liečenie doposiaľ nevykonával. Odsúdený navrhol aj jeho zmenu, ale ako to vyplýva zo skráteného výpisu klienta, návrh odsúdeného na zmenu ústavného liečenia na ambulantné bol zamietnutý. Súd do spisu zabezpečil znalecký posudok, ktorý bol podaný na odsúdeného znalcom MUDr. Jánom Vongrejom, znalcom z odvetia psychiatria a sexuológia, z ktorého záverov vyplýva, že u odsúdeného zistil závislosť od alkoholu, pokročilý habituálny, návykový alkoholizmus, pričom týmito poruchami odsúdený trpel v minulosti, v čase spáchania skutku ako aj v čase psychiatrického vyšetrenia. Rovnako motivácia odsúdeného k predmetnému trestnému činu vyplývala aj z jeho neliečenej závislosti od alkoholu, pričom pobyt odsúdeného na slobode považuje znalec z dôvodu zistenej závislosti od alkoholu za relatívne nebezpečný. Znalec u odsúdeného zistil habituálny, návykový alkoholizmus v pokročilom štádiu. Záverom znaleckého posudku znalec konštatoval, že u odsúdeného zistil náhražkové incestné správanie, nedeviantskeho charakteru, závislosť od alkoholu. Jeho pobyt na slobode z psychiatrického hľadiska považuje znalec za relatívne nebezpečný a preto odporučil aj popri primeraných prevýchovných opatreniach uložiť mu aj ochrannú protialkoholickú liečbu. Vychádzajúc z predmetných záverov znaleckého posudku a zo skutočností, že odsúdený má uloženú ústavnú protialkoholickú liečbu, pričom doposiaľ žiadnu liečbu nevykonával, jeho abstinencia je v súčasnosti vynútená výkonom trestu, avšak bez adresnej, kvalifikovanej liečby, pričom výkon trestu ako taký za náhradu výkonu ochranného liečenia so zameraním na problém tohto konkrétneho odsúdeného, považovať nemožno, súd nemôže považovať za splnenú aj tretiu podmienku. Odsúdený je kvalifikovaný znalcom ako relatívne nebezpečný, súd preto za tohto stavu nemôže konštatovať, že odsúdený splnil všetky podmienky na jeho podmienené prepustenie a možno u neho plne očakávať vedenie riadneho života. Súd opäť poukazuje na vyššie uvádzaný znalecký posudok, z ktorého vyplýva, že motiváciou odsúdeného k spáchanému trestnému činu bol práve jeho neliečený alkoholizmus, preto súd má dôvodnú pochybnosť o tom, či odsúdený bude na slobode viesť riadny život a či sa trestná činnosť u neho znovu, vzhľadom k doposiaľ neuskutočneniu liečby, nebude opakovať.

Vzhľadom k možnému riziku zlyhania odsúdeného z dôvodu doposiaľ neuskutočneného ochranného liečenia v spojení aj s trestnými činmi za ktoré bol odsúdený uznaný vinným, súd konštatuje, že odsúdený nespĺňa dôsledne všetky podmienky pre jeho podmienené prepustenie, preto súd jeho návrh zamietol.

Odsúdený poukazoval v rámci celého konania opakovane na svoj nepriaznivý zdravotný stav, ktorý bol aj dôvodom pre podanie návrhu na podmienené prepustenie. Súd však poukazuje na to, že nepriaznivý zdravotný stav odsúdeného resp. zhoršenie zdravotného stavu počas výkonu trestu nie je jednou z možností, kedy súd môže odsúdeného podmienené prepustiť. V prípade zhoršenia zdravotného stavu odsúdený má možnosť požiadať o prerušenie výkonu trestu v zmysle § 412 odsek 1 Trestného poriadku, o ktorom súd rozhoduje v samostatnom konaní.

Toto rozhodnutie boli prijaté senátom jednohlasne, pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne. Sťažnosť má odkladný účinok.